T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 155
KARAR NO : 2016 / 203
KARAR TR : 11.04.2016

ÖZET : Davacılardan Ş.D.'in sivil memur (yardımcı hizmetler sınıfı) olarak Tatvan Asker Hastanesi Başhekimlik emrinde görev yaparken, rahatsızlanması üzerine Tatvan Asker Hastanesinde yanlış gördüğünü iddia ettiği tedavi sonucu böbreğinde oluşan işlev ve fonksiyon bozukluğu nedeniyle ortaya çıktığı iddia olunan maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açtığı davanın, ASKERİ İDARİ YARGIlerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1-Kendi adına asaleten, yaşı küçük davacılar adına velayeten Ş.D.
2- Kendi adına asaleten, yaşı küçük davacılar adına G.D.
3-M.D.
4-Y.D.
5-İ.D.
Vekilleri : Av. V.S.
Davalı : Milli Savunma Bakanlığı
Vekili : Av.F.Y (Adli Yargıda)
Av.E.G (Genel İdari Yargıda)
Av.B.K.M. (Askeri İdari Yargıda)

O L A Y : Davacılar vekili dava dilekçesinde özetle; davacı Ş.D.'in 23.07.2007 tarihinde Tatvan Asker Hastanesinde geçirdiği ameliyat esnasındaki yanlış ve hatalı teşhis ve tedavi sonucunda böbreğinde oluşan işlem ve fonksiyon bozukluğundan kaynaklı işgücü kaybının olduğunu, davacının ameliyat sırasında idrar kanalının koptuğunu ve daha sonra açık ameliyat yolu ile idrar kanalının dikildiğini, davacının geçirmiş olduğu ameliyat sonrasında iyileşmediğini, ameliyatı gerçekleştiren Üroloji Uzmanı Tabip Asteğmen M.H.T.'nin operasyon esnasında gerekli dikkati ve özeni göstermediğini, Tatvan Sulh Ceza Mahkemesince yürütülen yargılamada İstanbul Adli Tıp 3. İhtisas Dairesinden aldırılan raporda da üroloji uzmanının gerektiği gibi tüm dikkat ve özeni göstermediğini ve davacının yaralanmasına sebebiyet verdiğini, davacının 28.09.2007 tarihinde Tatvan Cumhuriyet Başsavcılığına şikayet dilekçesi ile başvurduğu ve 2008/1343 sayılı dosya üzerinden soruşturma başlatılarak 25.03.2011 tarihinde iddianame hazırladığını, sanık hakkında Tatvan Sulh Ceza Mahkemesine sunulan iddianamenin kabul edildiği ve 2011/197 Esas dosya üzerinden dava açıldığını ve dava sonunda hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiğini, davacının, doktorun yanlış tedavi uygulaması sonucu Gülhane Askeri Tıp Akademisi Nükleer Tıp laboratuarından alınan 10.02.2009 tarihli raporda sağ böbreğinin fonksiyonu % 67,23 iken % 32,77 olduğunu belirtildiği, davacılardan Ş.D.'in yaşamış olduğu hadiselerin ailesini de olumsuz yönde etkilediğini belirterek; 140.000,00 TL maddi ve manevi tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle adli yargıda dava açmıştır.

TATVAN ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ:08.01.2013 gün ve E:2012/511 K:2013/3 sayılı kararında; "… görev kamu düzeninden olup yargılamanın her aşamasında resen mahkemece göz önüne alınması gerektiğinden, davanın açıldığı tarihte görevli olsa dahi yargılama sırasında mahkememizin görevsiz olduğu…" şeklindeki gerekçe ile Uyuşmazlığın idari yargının görev alanında kaldığı anlaşıldığından mahkemenin görevsizliği nedeniyle davanın reddine karar vermiş; karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

YARGITAY 4. HUKUK DAİRESİ: 27.05.2013 gün ve E:2013/7167 K:2013/10008 sayılı kararında "… Mahkemece, görevsizlik nedeni ile davanın reddine karar verildiğinden davalı idare yararına tek bir maktu vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken dava konusu maddi ve manevi tazminat talepleri için ayrı ayrı vekalet ücretine hükmedilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden kararın bozulması gerekir. Ne var ki belirlenen bu yanılgının giderilmesi yeniden yargılamayı gerektirmediğinden Hukuk Usulü Muhakemeleri Yasası'nın 438 maddesi uyarınca hükmün düzeltilerek onanmasına…" şeklindeki gerekçe ile, temyiz edilen kararın vekalet ücretine ilişkin hüküm fıkrasının (4) no'lu bendinin çıkarılarak yerine "Davalı Milli Savunma bakanlığı kendisini bir vekille temsil ettirdiğinden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin 7/1. maddesi uyarınca 1.320,00 TL maktu vekalet ücretinin davacılardan alınarak davalı Milli Savunma Bakanlığı'na verilmesine" biçimindeki cümlenin yazılmasına, davacıların diğer temyiz istemlerinin ilk bentteki nedenle reddiyle kararın düzeltilmiş bu biçiminin onanmasına karar verilmiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

VAN 3. İDARE MAHKEMESİ:22.01.2015 gün ve E:2013/1368 K:2015/84 sayılı kararında; "…Anayasa'nın 157. maddesinde; Askeri Yüksek idare Mahkemesi'nin, askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesi olduğu belirtilmiş; 1602 sayılı Askeri Yüksek idare Mahkemesi Kanunu'nun 20. maddesinde ise; "Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Türk Milleti adına; askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların ilk ve son derece mahkemesi olarak yargı denetimini ve diğer kanunlarda gösterilen, görevleri yapar. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda; ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz.

Bu Kanunun uygulanmasında asker kişiden maksat; Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli bulunan veya hizmetten ayrılmış olan subay, askeri memur, astsubay, askeri öğrenci, uzman jandarma, uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve er, erbaş ve erler ile sivil memurlardır."

hükümlerine yer verilmiştir.

2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14 üncü maddesinin 3/a bendinde dava dilekçelerinin "görev" yönünden ilk incelemeye tabi tutulacağı belirtilmiş, 15 inci maddesinin l/a bendinde ise; 14 üncü maddeni 3/a bendine göre adli ve askeri yargının görevli olduğu konularda açılan davaların reddine karar verileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, Tatvan Asker Hastanesi Başhemşirelik emrinde sivil memur olarak görev yaptığı, 23.07.2007 tarihinde Tatvan Askeri Hastanesinde geçirdiği operasyon esnasındaki yanlış ve hatalı teşhis ve tedavi neticesinde böbreğinde oluşan ve halen devam eden işlev ve fonksiyon bozukluğu meydana gediği iddiasıyla toplam 140.000 TL maddi ve manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin bir davaya bakabilmesi için dava konusu idari işlem veya eylemin "asker kişiyi ilgilendirmesi" ve "askeri hizmete ilişkin bulunması" koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

1602 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli bulunan veya hizmetten ayrılmış olan sivil memurların asker kişi sayıldığı, davacının da askeri hastanede sivil memur olduğu, yani asker kişi olduğu, dava konusu tazminat konusu olayın ise; 23.07.2007 tarihinde, Tatvan Askeri Hastanesi'nde, davacının geçirdiği operasyona ilişkin yanlış ve hatalı teşhis ve tedavi iddialarına ilişkin olduğu, bahsi geçen idari eylemin gerçekleştirildiği yerin askeri hastane olduğu hususu da dikkate alındığında, eylemin askeri hizmete ilişkin olduğu sonucuna varılmış olup, asker kişiye ve askeri hizmete ilişkin olan iş bu davanın görüm ve çözüm yerinin, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi olduğu…" şeklindeki gerekçe ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15 inci maddesinin 1-a bendi hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş; karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle askeri idari yargı yerinde dava açmıştır.

ASKERİ YÜKSEK İDARE MAHKEMESİ İKİNCİ DAİRESİ: 04.11.2015 gün ve E:2015/1683 K:2015/1721 sayılı kararında; "…Anayasanın, Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin görevleri, üyelerinin seçimi ve özlük hakları, kuruluşu, işleyişi ile yargılama usullerine ilişkin 157 nci maddesinde "Askeri Yüksek idare Mahkemesi, askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimi yapan ilk ve son derece mahkemesidir. Ancak askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz" hükmü bulunmaktadır.

Askeri Yüksek idare Mahkemesinin görevlerini belirleyen, 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 2508 sayılı Kanunla değişik 20 nci maddesinde, "Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Türk Milleti adına askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların ilk ve son derece mahkemesi olarak yargı denetimini ve diğer kanunlarda gösterilen görevleri yapar. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda, ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz. Bu kanunun uygulanmasında asker kişiden maksat, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli bulunan veya hizmetten ayrılmış olan subay, askeri memur, astsubay, askeri öğrenci, uzman çavuş, uzman jandarma çavuş, erbaş ve erler ile sivil memurlardır" hükmü, aynı kanunun idari davalar ve yargı yetkisinin sınırı başlığı taşıyan 21 nci maddesinde de, 20 nci madde de belirtilen kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlemi ve eylemden dolayı açılacak iptal ve tam yargı davalarının doğrudan doğruya ve kesin olarak Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde çözümlenip karar bağlanacağı hükmü yer almaktadır.

Anayasanın ve 1602 sayılı Kanunun bu hükümleri karşısında bir davaya Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde bakılabilmesi için;

1-İdari işlemin bir asker kişi göz önünde tutularak tesis edilmesi veya idari eylemin bir asker kişiye yönelmiş olması, yahut uyuşmazlığın askerlik yükümlülüğünden doğmuş olması,

2-Dava konusu idari işlem ve eylemin askeri hizmete ilişkin bulunması şartlarının birlikte gerçekleşmiş olması gerekir.

Davacının olay sırasında, askerlik hizmetini yerine getirmek üzere görev yaptığı, dolayısıyla asker şahıs olduğu hususunda herhangi bir tereddüt yoktur. Burada açıklığa kavuşturulması gereken husus dava konusu eylemin, yani tıbbi teşhis ve tedavide hata yapıldığı iddiasına ilişkin eylemlerin askeri hizmete ilişkin olup olmadığıdır. Bu itibarla askeri hastanede verilen sağlık hizmetinin, niteliği açısından incelenmesinde yarar vardır.

Kuruluş Kanunu gerekçesinde de belirtildiği üzere, asker kişinin statü bakımından farklı konumu, askeri hizmetin kendine özgü kurallarla yürütülmesi ve bu nedenle asker kişiyi ilgilendiren, askeri hizmete ilişkin idari işlemlerin hukuka uygunluk denetiminin, söz konusu statü farklılığını ve askerlik mesleğinin değişik yapı ve koşullarını bilen, bu koşulların içinde yaşayan uzman bir kuruluş tarafından yapılması amaçlanmıştır. Anayasada ve Mahkemenin kuruluş kanununda asker kişileri ilgilendiren ve askeri makamlarca tesis edilen tüm işlemler veya eylemler değil de, yalnızca askeri hizmete

ilişkin olanlardan söz edilmesinin anlamlı olduğu açıktır.

Bir idari eylemin "askeri hizmete ilişkin bulunması", eylemin kanun ve nizamların Türk Silahlı Kuvvetlerine tanıdığı yetki ve görevlerin yerine getirilmesi amacına yönelik olması, askeri nitelikteki idari eylemin ise, askeri kural ve gerekler çerçevesinde yürütülen askeri hizmet sırasındaki bir hareket, tutum veya meydana gelen ya da getirilen bir olay olarak tanımlanması mümkündür. Bu durumda bir idari eylemin "asker kişiyi ilgilendirmesi" için; davacının asker kişi olması, idari eylemin asker kişilerce tesis edilmiş olması ve idari eylemin bir asker kişiye yönelmiş bulunması gerekmektedir.

Bu kapsamda bir işlem veya eylem Askeri makamlarca asker şahıslar hakkında tesis edilmiş ya da uygulanmış olsa bile, bu işlem veya eylemin Askeri makamlar dışındaki bir başka kamu kurum ya da kuruluşunca kendi personeli hakkında tesis edilmiş olan işlem veya eylemden nitelik yönünden herhangi bir farkı bulunmuyorsa, bu işlem Askeri hizmete ilişkin bir işlem veya eylem olmayıp, bu işlem veya eyleme ilişkin davaların görüm ve çözüm yerinin de AYİM değil genel idari yargı yeri olması gerekir. Başka bir anlatımla bir idari işlem veya eylemin askeri hizmete ilişkin olabilmesi ve yargısal denetiminin AYİM'de yapılabilmesi için, işlem veya eylemin yargısal denetiminde askerlik mesleğinin gereklerini yakından bilmenin önem taşıması gerekmektedir. Açılan iptal ya da tam yargı davasında, asker kişi hakkında tesis edilen işlem veya eylemden doğan dava ve onun çözümüyle varılacak sonuç ile, aynı durumdaki sivil kişi hakkında aynı işlem veya eylemden doğan dava ve onun çözümüyle varılacak sonucun farklı olmaması halinde davanın çözüm yeri AYİM değil Genel İdari Yargıdır.

Davaya konu uyuşmazlık, davacının rahatsızlığına ilişkin olarak askeri hastanede yapılan teşhis ve tıbbi tedavide hata, ihmal ya da gecikme dolayısıyla oluşan zararının tazminine ilişkindir.

Bu yönüyle sorun sadece TSK.da görevli ya da askerlik hizmetini yerine getiren ve durumları davacı gibi olan personelle sınırlı olmayıp, kamu ya da özel hastanelerde tıbbi tedavi hizmeti alan kamu personelinin tamamını ilgilendirmektedir.

Davanın çözümünde ne davacının 1602 sayılı Kanunun 20'nci maddesi uyarınca asker kişi sayılmasının, ne de tıbbi tedavi hizmetini askeri hastanelerde almasının herhangi bir etki ve önemi yoktur. Kamuda 657 sayılı Kanun kapsamında veya diğer özel kanunlarda memur olarak görev yapan personelin almış olduğu tıbbi tedavi hizmeti ile davacının almış olduğu tıbbi tedavi hizmeti arasında bir fark bulunmadığı, zira her iki durumda da tıp ilminin verileri doğrultusunda sağlık hizmet verildiği, örnek vermek gerekirse; kalp rahatsızlığına ilişkin bir ameliyat kamuya ait hastanelerde (devlet hastanesi, araştırma hastaneleri, tıp fakültesi hastaneleri vb.) veya özel hastaneler ya da sağlık kuruluşlarında tıp ilmince kabul edilmiş olan hangi usul ve esaslara göre yapılıyorsa, askeri hastanelerde de aynı usul ve esaslara göre yapılmaktadır. Kaldı ki, askeri personelin sağlık hizmetlerini askeri hastanelerde alma zorunluluğu da bulunmadığı (hatta sivil vatandaşların da asker hastanelerden sağlık/hizmeti aldıkları), bu hizmetin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından tanınan tüm kamu ya da özel hastanelerden alınabildiği, hatta bu hastanelerden alınan raporların da geçerli olduğu, bu durumda uyuşmazlığın esasını teşkil eden sağlık hizmetinde, tıp ilminin verileri dikkate alınırken, askeri hizmetin gereklilikleri (veya askeri kural ve gerekler) gözetilmemektedir. Zira, Mahkememizce de bu davaların çözümü uzman bilirkişi görüşüne başvurulmasını gerektirdiğinden tıbbi bilirkişi incelemesi yapılmaktadır. Seçilen bilirkişiler askerlik konusunda uzman kişiler olmayıp, dava konusu rahatsızlıkla ilgili bilim dallarında görev yapan profesör veya doçent unvanlı sivil doktorlardır. Yani benzer davalarda genel idari yargı organları hangi kriterlere göre karar veriyorsa, AYİM'de de aynı kriterlere göre karar verilmektedir.

Tüm bu sebeplerle davacının 1602 sayılı Kanunun 20'nci maddesi kapsamında asker kişi olduğu, ancak dava konusu zararının, askeri hastanedeki tıbbi tedavide ihmal, gecikme veya hata sonucu oluşup oluşmadığının tıp ilminin verileri doğrultusunda ortaya konulacağı, bu haliyle söz konusu uyuşmazlığın çözümünde askerlik hizmetinin gereklerinin bir önemi olmadığı, dolayısıyla zararı oluşturan eylemin askeri hizmete ilişkin olmadığı, bu itibarla davanın görev ve çözüm yönünden AYİM'in görevli olmadığı ve bu nedenle görevsizlik kararı verilmesi gerektiği…" şeklindeki gerekçe ile davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili idari, adli ve askeri yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 11.04.2016 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli, genel idari ve askeri idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli, idari ve askeri yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde askeri idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Savcısı Uğurtan ALTUN, Danıştay Savcısı Yakup BAL ile Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Savcısı Yusuf ŞEKER'in davada askeri idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü ve yazılı açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacılardan Ş.D.'in sivil memur (yardımcı hizmetler sınıfı) olarak Tatvan Asker Hastanesi Başhekimlik emrinde görev yaparken, rahatsızlanması üzerine Tatvan Asker Hastanesinde yanlış gördüğünü iddia ettiği tedavi sonucu böbreğinde oluşan işlev ve fonksiyon bozukluğu nedeniyle ortaya çıktığı iddia olunan maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açılmıştır.

Anayasa'nın 125. maddesinin son fikrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış olup, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları ihlâl edilenler tarafından açılacak tam yargı davalarının görüm ve çözümünün idari yargı yerlerinin görevine girdiği tartışmasızdır.

Anayasa'nın 157. maddesinde, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin, askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı denetimini yapan ilk ve son derece mahkemesi olduğu; ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda ilgilinin asker kişi olması şartının aranmayacağı belirtilmiş; 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanunu'nun 25.12.1981 tarih ve 2568 sayılı Yasa ile değişik 20. maddesinin birinci fikrasında, "Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Türk Milleti adına; askeri olmayan makamlarca tesis edilmiş olsa bile, asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların ilk ve son derece mahkemesi olarak yargı denetimini ve diğer kanunlarda gösterilen, görevleri yapar. Ancak, askerlik yükümlülüğünden doğan uyuşmazlıklarda; ilgilinin asker kişi olması şartı aranmaz" denilmiştir.

Buna göre, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nin bir davaya bakabilmesi için dava konusu idari işlem veya eylemin "asker kişiyi ilgilendirmesi" ve "askeri hizmete ilişkin bulunması" koşullarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

1602 sayılı Yasa'nın 20. maddesinin ikinci fikrasında, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli bulunan veya hizmetten ayrılmış olan subay, askeri memur, astsubay, askeri öğrenci, uzman çavuş, uzman jandarma çavuş, erbaş ve erler ile sivil memurlar asker kişi sayılmaktadır.

Davacının 1602 sayılı Yasa'nın 20. maddesinde sayılan asker kişilerden olduğu ve bu nedenle dava konusu eylemin asker kişiyi ilgilendirdiği kuşkusuzdur.

Dava konusu eylemin askeri hizmete ilişkin olup olmadığına gelince:

Bir idari eylemin "askeri hizmete ilişkin bulunması", eylemin kanun ve nizamların Türk Silahlı Kuvvetlerine tanıdığı yetki ve görevlerin yerine getirilmesi amacına yönelik olması, askeri nitelikteki idari eylemin ise, askeri kural ve gerekler çerçevesinde yürütülen askeri hizmet sırasındaki bir hareket, tutum veya meydana gelen ya da getirilen bir olay olarak tanımlanması mümkündür. Bu durumda bir idari eylemin "asker kişiyi ilgilendirmesi" için; davacının asker kişi olması, idari eylemin asker kişilerce tesis edilmiş olması ve idari eylemin bir asker kişiye yönelmiş bulunması gerekmektedir.

Bu kapsamda bir işlem veya eylem askeri makamlarca, asker şahıslar hakkında tesis edilmiş ya da uygulanmış olsa bile, bu işlem veya eylemin askeri makamlar dışındaki bir başka kamu kurum ya da kuruluşunca kendi personeli hakkında tesis edilmiş olan işlem veya eylemden, nitelik yönünden herhangi bir farkı bulunmuyorsa, bu işlem Askeri hizmete ilişkin bir işlem veya eylem olmayıp bu işlem veya eyleme ilişkin davaların görüm ve çözüm yerinin de AYİM değil genel idari yargı yeri olması gerekir. Başka bir anlatımla bir idari işlem veya eylemin askeri hizmete ilişkin olabilmesi ve yargısal denetiminin AYİM'de yapılabilmesi için, işlem veya eylemin yargısal denetiminde askerlik mesleğinin gereklerini yakından bilmenin önem taşıması gerekmektedir. Açılan iptal ya da tam yargı davasında, asker kişi hakkında tesis edilen işlem veya eylemden doğan dava ve onun çözümüyle varılacak sonuç ile aynı durumdaki sivil kişi hakkında aynı işlem veya eylemden doğan dava ve onun çözümüyle varılacak sonucun farklı olmaması halinde, davanın çözüm yeri AYİM değil Genel İdari Yargıdır.

Dava dosyalarının incelenmesinden; davacılardan Ş.D.'in böbreğindeki taşların alınması için Tatvan Asker Hastanesine başvurduğu, 23.07.2007 tarihinde idrar yollarından ameliyat olduğu, yapılan operasyon sonrası hastanın rahatsızlığının arttığı, üroloji uzmanı doktor hakkında yapılan şikayet sonucu soruşturma başlatıldığı; Tatvan Sulh Ceza Mahkemesine sunulan iddianamenin kabul edilerek 2011/197 Esas sayılı dosya üzerinden yapılan yargılama ile hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği; dosyalardaki mevcut raporlarda davacının böbrek fonksiyonlarında önemli kayıp olduğu, Tatvan Asker Hastanesinde yanlış tedavi sonucu Ş.D.'in böbreğinde oluşan işlev ve fonksiyon bozukluğu nedeniyle Ş.D. ile eşi ve çocukları üzerinde olay nedeniyle ortaya çıktığı iddia olunan maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

4.1.1961 tarih ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunun 12 nci maddesinin (c) bendinde "askeri hastaneler" in askeri kurum oldukları açıkça hüküm altına alınmakta; anılan Kanunun "Sağlık İşleri" başlıklı Bölümde düzenlenen 57-70/B maddelerinde ise Türk Silahlı Kuvvetlerinde yürütülecek "sağlık hizmeti"nin ana esasları ortaya konulmaktadır. Bu meyanda, dava konusu bakımından önem taşıyan bazı düzenlemelere göz atılmasında yarar bulunmaktadır:

Madde 57-Türk Silâhlı Kuvvetleri sağlık işlerinde, askerlerin fizik ve moral durumlarının takibi ile koruyucu ve askerî sağlık hizmetlerinin yürütülmesi esastır. 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümleri saklıdır.

Bu hizmetin yerine getirilmesinden kıta komutanları, karargâh veya askerî kurum amirleri ile bunların tabipleri sorumludur.

Türk Silâhlı Kuvvetleri sağlık teşkillerindeki sağlık hizmetleri, harekât ihtiyaçları hariç ulusal sağlık mevzuatında yer alan hizmet standartlarına göre yürütülür.

Madde 58 – Türk Silâhlı Kuvvetlerinde koruyucu sağlık hizmetleri kapsamında; çevre sağlığı, kişisel sağlık ve hijyen, ilk yardım, bağışıklama, bulaşıcı hastalıklar ile tütün ve madde kullanımının önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği, okul sağlığı, sağlıklı beslenme, barınma ve giyinme, fiziksel performans ve etkinliklerin artırılması ile koruyucu sağlık hizmetlerine ilişkin diğer tedbirler alınır.

Askerî sağlık hizmetleri; göreve uyarlık ve elverişlilik kontrolleri ile periyodik veya zorunlu kontrolleri, sağlık raporu kontrolünü, tıbbi tehditlerin önlenmesini ve ortadan kaldırılmasını, tahliye, tedavi, sağlık lojistiği ve askerî sağlığa ilişkin diğer ihtiyaçları kapsar.

Madde 59- Subay, astsubay, uzman jandarma, sivil personel, askerî öğrenciler, erbaş ve erler ile bunların adayları, yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde sağlık açısından; göreve uyarlık ve elverişlilik ile periyodik

veya zorunlu kontrollere ya da sağlık raporu kontrolüne tabi tutulabilir.

Madde 61 – Subay, astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ile sivil personel, hastalıklarını bizzat veya başka bir vasıta ile amirlerine bildirmeye mecburdurlar. Amirler bunları öncelikle kendi kıta, karargâh ve askerî kurumlarının tabiplerine gönderir. Acil durumlarda 5510 sayılı Kanun hükümleri saklıdır. Birinci basamak ve üst basamaklardaki muayene ve tedavilerin safahat ve sonuçları, bizzat veya başka bir vasıta ile amirlere bildirilir.

Üst basamak sağlık hizmet sunucularına sevk işlemleri ile buralardaki muayene ve tedaviler, 5510 sayılı Kanun esaslarına göre yürütülür.

Personelin askerî veya sivil sağlık teşkillerindeki muayene ve tedavi sonucunun Türk Silâhlı Kuvvetlerindeki görevlere uyarlık bakımından takibi, gerekiyorsa 59 uncu madde kapsamında kontrolü sağlanmak suretiyle, kıta komutanları, karargâh veya askerî kurum amirleri ile bunların tabipleri tarafından yapılır.

Madde 63 –Görevli oldukları kıta, karargâh veya askerî kurumun bulunduğu yerden başka bir yerde hastalanan subay, astsubay, uzman jandarma, sivil personel ve askerî öğrenciler ile erbaş ve erler; hastalıklarını, bulunduğu mahaldeki en yakın kıta komutanlığına ya da karargâh veya askerî kurumun amirliğine haber verir. Bu kıta komutanı ya da karargâh veya askerî kurumun amiri, hastaların muayene ve tedavisinin yapılabileceği en yakın askerî veya sivil sağlık hizmet sunucularına sevk edilmesini sağlar ve hastanın kıta, karargâh veya kurumuna ve mahallin garnizon komutanlığına haber verir. Garnizon komutanlığı ya da kıta, karargâh veya askerî kurumun bulunmadığı yerlerde hastalananlar, bulundukları yerdeki sivil sağlık hizmet sunucularına müracaat ederler. Bunlar, durumları ile tedavi safahat ve sonuçlarını amirlerine mümkün olan en kısa sürede bildirirler.

İzindeyken hastalanan subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaşlar ile sivil personel birinci fikrada yazılı esaslara tabi olmadan tercihlerine göre askerî veya sivil sağlık hizmet sunucularına müracaat edebilirler. Bunlar, durumları ile tedavi safahat ve sonuçlarını mümkün olan en kısa sürede amirlerine bildirirler. İzindeyken hastalanan uzman erbaşlar hariç erbaş ve erler ile öğrenciler hakkında birinci fikra hükümleri uygulanır.

Madde 64 – Acil vakalarda hasta, en yakın askerî veya sivil sağlık hizmet sunucusuna müracaat eder ve durumunu mümkün olan en kısa sürede amirine bildirir.

Madde 67 – Subay, astsubay, uzman jandarma, sivil personel ve askerî öğrenciler ile erbaş ve erler hakkında askerî veya sivil sağlık sunucuları tarafından düzenlenen sağlık raporları neticesinde yapılacak işlemler yönetmelikle belirlenir.

Askerî veya sivil sağlık hizmet sunucuları tarafından düzenlenen raporlar ve diğer sağlık kayıtları, personel ve sağlık bilgi sistemleri ile özlük dosyalarında muhafaza edilir

211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun "askeri sağlık hizmeti" ile ilgili yukarıda işaret edilen düzenlemeleri dışında, gerek anılan Kanun (211 sk.) gerek 1111 sayılı Askerlik Kanunu, 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanun ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun, ilgili hükümleri uyarınca, Bakanlar Kurulu'nun 8.10.1986 tarih ve 86/11092 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan "Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği" (RG.24.11.1986, Sayı:19291) ile Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli askeri ve sivil personel ile askerlik göreviyle yükümlü vatandaşların Silahlı Kuvvetlerdeki görevlere uyarlık bakımından sağlık yeteneklerini tespit etmek ve barışta ve savaşta yapılacak sağlık işlemleri düzenlenmiştir.

Yönetmeliğin; "Türk Silahlı Kuvvetlerinde Görevli Sivil Personelin Sağlık İşlemleri Sivil Personel Göreve Alınırken Yapılacak Sağlık İşlemleri" başlıklı 85 nci maddesinde "Türk Silahlı Kuvvetlerine alınacak sivil personelin sağlık yeteneği, yapacakları göreve engel olmayacak, rahatsızlığı zamanla artmayacak nitelikte olmalı, hiç bir bulaşıcı hastalıkları bulunmamalıdır. Sivil personelin sağlık kurullarında yapılan muayeneleri sonunda alacakları raporlar girecekleri Kuvvet Komutanlıklarının Sağlık Başkanlığınca, Milli Savunma Bakanlığı karargahı ve bağlıları ile Kuvvetlere bağlı olmayan birlik ve kurumlara girecek sivil personelin raporları M.S.B. Sağlık ve Veteriner Dairesi Başkanlığınca onaylanır. Sivil personelin sağlık yetenekleri askeri hastanelerin sağlık kurullarınca belirlenir. Sivil Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa : 34 24 Kasım 1986 — Sayı : 19291 RESMÎ GAZET E Sayfa : 35 personelin rapor kararları sivil görev ve mesleğine göre bu Yönetmeliğin Subay ve Astsubay Sınıflandırma Çizelgelerinde karşılığı bulunan sınıfın subay sütununa göre, karşılığı bulunan bir sınıf yoksa ve personel fikir ağırlıklı işlerde görev yapacaksa personel sınıfına göre, beden ağırlıklı işlerde görev yapacaksa teknisyen sınıfına göre işlem görür ve bu sınıflarda artı (+) işaretli olanlar göreve alınır, eksi (—) işaretli olanlar göreve alınmazlar. Türk Silahlı Kuvvetlerine alınacak sivil sakat memurlara, 657 Sayılı Devlet Memulları Kanununun 53 ncü maddesi uyarınca çıkarılan ve 27 Temmuz 1983 tarihli ve 18117 Sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Sakatların Devlet Memurluğuna Alınma Şartları ile Hangi İşlerde Çalıştırılacakları Hakkında Yönetmelik" hükümleri uygulanır. Ancak bu yönetmeliğe göre alınacak sakat sivil memurların sakatlık derecelerinin tesbiti 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 31 nci maddesinin 3 ncü bendi uyarınca çıkarılan 28/4/1981 tarihli ve 17324 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren "Sakatlık İndiriminden Yararlanacak Hizmet Erbabının Sakatlık Derecelerinin Tesbit Şekli ile Uygulanması Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre yapılır. "Sivil Personelin Sıhhi İzin Süreleri, Emeklilik İşlemleri ve Sağlık Yetenekleri" başlıklı 86 ıncı maddesinde " Sivil personel hastalanır veya arızalanırsa, ilgili kanun ve yönetmeliklerde belirtilen süreler kadar sıhhi izin süresi kullanırlar. Sivil personel; hastalık ve arızalarda sıhhi izin süresi sonunda, sabitleşmiş olan hastalık ve arızalarda, sıhhi izin süresi bitimini beklemeden muayeneye gönderilir. Hastane sağlık kurullarında bu personele kesin işlem kararlı rapor düzenlenir. Rapor kararları personelin görev ve mesleğine göre bu yönetmeliğin sınıflandırma çizelgelerinde karşılığı bulunan sınıfın subay sütunu uyarınca, karşılığı bulunan bir sınıf yoksa, personel fikir ağırlıklı işlerde görev yapacaksa personel sınıfına, beden ağırlıklı işlerde görev yapacaksa teknisyen sınıfına göre işlem görür ve artı (+) işaretli olanlar görevlerine devam eder, eksi (—) işaretli olanlar emekliye sevk edilir. 85 nci maddenin 2 ve 3 ncü fikralarına göre sakat olarak göreve alınan personele, sonradan başka bir hastalığa yakalandıklarında, bu madde hükümleri uygulanır." "Raporların Onayı" başlıklı

87 inci maddesi "Sivil personelin istirahat raporları hastane baştabipliğince, kesin işlem kararlı raporları, Milli Savunma Bakanlığı Sağlık ve Veteriner Dairesi Başkanlığınca onaylanır." hükümleri yer almaktadır.(Hemen ifade etmek gerekir ki anılan Yönetmelik ve belirtilen hükümleri olay tarihi itibariyle yürürlükte olan metinler olup; 12 Kasım 2015 tarih ve 29530 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve bu tarihte yürürlüğe giren "Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği" ile 24.11.1986 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmış ve yerini anılan yönetmelik almakla birlikte; yeni Yönetmelik düzenlemesi de yukarıda açıklanan hükümlere paralel bulunmaktadır.)

17.11.1983 tarih ve 2955 sayılı Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3 ncü maddesinde, Gülhane Askeri Tıp Akademisinin; Genelkurmay Başkanlığının kuruluşunda, bilimsel özerkliğe sahip, Türk Silahlı Kuvvetlerinin sağlık birimleri alanında en yüksek danışma organı olan, Türk Silahlı Kuvvetlerine muvazzaf askeri tabip ve gerektiğinde diğer sağlık bilimleri alanında askeri personel yetiştiren, kendisine ve bünyesindeki Askeri Tıp Fakültesine enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluşlar, eğitim hastaneleri ile diğer eğitim ve öğretim kurumları bağlanabilen ve Genelkurmay Başkanlığının gerek gördüğü sağlıkla ilgili eğitim ve öğretimi de yaptıran bir yükseköğretim kurumu olduğu ifade edilmektedir. Aynı Kanunun "Görevler" başlıklı 7 nci maddesinde de, Gülhane Askeri Tıp Akademesinin görevleri arasında "…(i) silahlı kuvvetler mensuplarıyla 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmetler Kanunu'nda ve diğer kanunlarda askeri kurumlarda tedavileri öngörülen kişilerin her türlü muayene ve tedavilerini yapmak" sayılmıştır.

Yukarıda işaret edilen mevzuat hükümlerinden de açıkça anlaşılacağı üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinde kıt'a tabipleri, revirler, askeri hastaneler, eğitim hastaneleri ve Gülhane Askeri Tıp Akadamesi (GATA) eliyle yürütülen "sağlık hizmetleri", askeri hizmetin bir parçası olup, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 9.2.1998 tarih ve E.1998/1, K.1998/3 sayılı kararında da işaret edildiği üzere "… askeri hizmetle birlikte yürüyen ve ona bitişik nitelikte olan…" bir hizmet mesabesinde olduğundan, tam yargı davasını doğuran " hatalı sağlık hizmeti sunulduğu" na ilişkin iddiaya dair değerlendirme yapılırken eylemin "askeri hizmete ilişkin" bulunduğunun kabulü gerekmektedir. Yine Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 8.3.1978 tarih ve E.1978/2, K.1978/8 sayılı kararında "… her şeyden önce bir askeri hastane raporuna dayanılması ve bir asker kişinin emeklilik işleminin iptali sonucu doğuracak bir davanın askeri işlemle ilişkili olduğu kuşkusuzdur…" denilmek suretiyle, bir idari işlem ya da eylemin kökeninde "askeri" nitelikli bir faaliyet bulunması halinde, "askeri hizmete ilişkinlik" unsurunun gerçekleştiği kabul edilmiştir. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 27.12.1999 tarih ve E.1999/58, K.1999/57 sayılı kararında da, GATA'da yürütülen sağlık hizmeti konusunda şu değerlendirmede bulunulduğu görülmektedir: "… Silahlı Kuvvetler mensuplarıyla 211 sayılı TSK İç Hizmet Kanunu'nda ve diğer kanunlarda askeri kurumlarda tedavileri öngörülen kişilerin her türlü muayene ve tedavilerini yapmak gibi başlıca görevleri olan Gülhane Askeri Tıp Akademisinde ve bünyesindeki hastanede yürütülen faaliyetler, sağlık hizmetleri almakla birlikte, askeri niteliği itibariyle kuşkusuz askeri hizmete ilişkin bulunmaktadır…"

Uyuşmazlık Mahkemesinin yeni tarihli kararlarında da aynı vurgunun yapıldığı görülmektedir. 4.12.2013 tarih ve E.2012/37, K.2013/166 sayılı kararda "… Askeri hastanelerce ve Gülhane Askeri Tıp Akademisince sunulan sağlık hizmetinin icrası sırasında, fiilen statüde bulunan asker kişiler yönünden doğan zararların askeri idari yargının görev alanında olduğu tartışmasızdır. Keza, bu asker kişilerden sözkonusu askeri sağlık hizmeti sırasında maruz kaldıkları idari eylemler nedeniyle statüden ayrıldıktan sonra ortaya çıkan veya gelişen zararlarda da askeri idari yargının görevli olmaya devam edeceği ve (asker kişiyi ilgilendirme) şartının varlığını koruyacağı şüphesizdir…" denilmiş; 24.12.2012 tarih ve E.2012/265, K.2012/285 sayılı karar ile 24.12.2012 tarih ve E:2012/577, K.2012/472 sayılı kararda da, GATA'da tedavi gören iki erin, sunulan sağlık hizmeti nedeniyle zarara uğradıkları iddiasiyle açtıkları tam yargı davalarında, adliye mahkemelerinin kendilerini görevli görmesi (görevlilik kararı vermeleri) sonrasında Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Başsavcısınca çıkartılan olumlu görev uyuşmazlıklarında, davada askeri idari yargının (AYİM'in) görevli olduğu sonucuna varılarak, anılan adli yargı görevlilik kararları kaldırılmıştır.

Askeri sağlık hizmetlerinin sunulması nedeniyle uğradığı öne sürülen zararlar nedeniyle açılan tam yargı davalarında Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin, istikrarlı biçimde bu tür eylemlerin "askeri hizmete ilişkinlik" unsurunu taşıdığını benimseyerek kararlar verdiği; nitekim bir kararında, er statüsündeki bir davacı ile ilgili olarak "… Davacının ihtiyaçları ve tüm özlük hakları devlet tarafından yerine getirilen er rütbesinde bir Silahlı Kuvvetler mensubu olmakla, dışarıda kendi insiyatifi ile tedavi olarak ve uygun ilaçları kullanabilmek durumunda bir kişi olmadığı, sağlığının korunması ve tedavisi konusunda yetkinin tamamen idareye ait olduğu, tedavi esnasında uygun aşının bulunmaması ve yan etkisi bulunan bir aşının uygulanmasında idarenin hizmet kusurunun bulunduğu, davacının zararlarının idarece karşılanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır…" denildiği (AYİM. 2.D.nin 7.6.2000 tarih ve E.1998/892, K.2000/371); GATA'da geçirdiği ameliyatı sonrası vefat eden bir erin yakınlarının açtığı tam yargı davasında, uzun yıllar istikrarlı biçimde sürdüğü içtihatından dönerek davanın görev yönünden reddine karar vermeyi takiben, vaki karar düzeltme istemi üzerine bu istemi kabul ederek, esastan davayı gören kararında "… Davalı idarenin karar düzeltme istemleri üzerine yapılan incelemede; Uyuşmazlık Mahkemesi'nce verilip istikrar kazanmış çok sayılı karar, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'nce bu tür davalara Mahkememizin kurulduğu 1972 yılından 2002 yılına kadar bakılmış olması ve uygulamanın yerleşip istikrar bulması karşısında, 1602 sayılı AYİM Kanununun 20 nci maddesinde bir davaya Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde bakılabilmesi için gerekli görülen tüm şartların bir arada gerçekleştiği sonucuna ulaşıldığından, davalı idarenin kararın düzeltilmesi isteminin kabulüyle, davanın görev yönünden reddine ilişkin Mahkememizin 20 Mart 2002 gün ve E: 2000/1147, K: 2000/591 sayılı kararının kaldırılmasına ve davaya kalındığı yerden devam edilmesine karar verilerek davanın esasına geçilmiştir…" (AYİM.2.D.nin 29.9.2004 tarih ve E.2002/712, K.2004/626 sayılı kararı, AYİM Dergisi, Sayı:20, Kitap:2, s.1142-1145; benzer mahiyetteki diğer bir karar için bkz.AYİM.2.D.nin 6.10.2004 tarih ve E.2002/735, K.2004/703 sayılı kararı, age. S.1135/1138) denilmek suretiyle uzun yıllara dayalı istikrarlı içtihadın sürdürüldüğü görülmektedir.

Davanın somutunda, AYİM'in görev yönünden red kararındaki gerekçelerin, Askeri Hastanelerce verilen askeri sağlık hizmetinin zahiri sonucuna (tıbbi tedaviye/operasyona) bakılarak serdedildiği, sivil memur statüsündeki davacının,

belirtilen mevzuatta öngörülen kimi haller (acil durumlar) dışında Kıt'a ve kurum amirlerinin sevki olmadan, birinci basamak Kıt'a tabipleri ya da revirlerin sevkleri bulunmadan askeri hastaneler (ve GATA) dışında sivil sağlık kuruluşlarından sağlık hizmeti alınmasının söz konusu edilemeyeceği gerçeğinin yanı sıra, "askerliğe elverişli değildir", " Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapamaz" vb. salt askeri nitelikli işlemler tesisinin verilen askeri sağlık hizmetleriyle doğrudan bağlantılı, onunla birlikte yürütülen ve ona bitişik mahiyeti gözetildiğinde, bu hususların anılan kararda gözardı edildiği, GATA'nın ve askeri hastanelerin belli ölçüde sivil yurttaşlara da sağlık hizmeti sunulmasının belirtilen bu hususlarla doğrudan bir bağlantısının olmadığı, sivil kişilere sağlık hizmeti sunulmasında sadece bir atıfet söz konusu olup, yukarıda işaret edilen askeri hizmete ilişkin işlemlerin ve prosedürlerin bunlar yönünden söz konusu bulunmadığı, dolayısıyle bunların uğradıkları zarar iddiaları nedeniyle açacakları tam yargı davalarını genel idari yargının göreceğinin tabii olduğu ve asker kişilerle mukayese edilmesinin isabetli bulunmadığı, dolayısıyle sunulan askeri sağlık hizmeti sırasında zarara uğranıldığı iddiasıyla açılan tam yargı davasında "askeri hizmete ilişkinlik" unsurunun gerçekleştiği ve bu davanın AYİM'in görevine girdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi İkinci Dairesinin 04.11.2015 gün ve E:2015/1683 K:2015/1721 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ASKERİ İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Askeri Yüksek İdare Mahkemesi İkinci Dairesinin 04.11.2015 gün ve E:2015/1683 K:2015/1721 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 11.04.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN